

Dětský domov a Školní jídelna, Černá Voda 1

790 54 Černá Voda 1

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Motivační název ŠVP: „Vím, kdo jsem, kam patřím a co chci“

Vypracovala: Mgr. Kateřina Beťáková

Účinnost od: 1.1.2023

Číslo jednací: 2a/2023

Tento ŠVP nahrazuje předešlý ze dne 1.1.2016

OBSAH

1. Základní identifikační údaje o zařízení
2. Úvod
3. Charakteristika zařízení
 - Vnitřní organizace zařízení a materiální vybavení
4. Klientela zařízení
 - Podmínky přijímání, průběhu a ukončování pobytu dětí

 - Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

 - Podmínky péče o klienty, kteří jako zletilí opouští dětský domov
5. Personální podmínky pro zabezpečení výchovy a vzdělání
6. Ekonomické podmínky
7. Spolupráce se subjekty zajišťujícími vzdělávání, výchovu nebo jinou péči mimo DD
8. Charakteristika ŠVP
 - Konkrétní cíle vzdělávání a výchovy

 - Formy vzdělávání, nástroje a způsoby vedoucí k dosažení výše uvedených cílů

 - Délka a časový plán vzdělávání

 - Hodnocení dětí

 - Plán výchovně vzdělávací činnosti u konkrétních věkových kategorií dětí

 - Zásady dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví
9. Evaluace
10. Závěr

1. Základní identifikační údaje o zařízení:

Název zařízení:

Dětský domov a Školní jídelna Černá Voda 1

Kapacita:

ubytovací 24

stravovací 50

Adresa:

790 54 Černá Voda 1

IČO:

49589741

Bankovní spojení:

518 35 841/0100

www adresa:

www.dd-cernavoda.cz

Telefon:

584 444 052, 725 933 556

E-mail:

deti.cernavoda@jes.cz

právní forma:

příspěvková organizace

Název zřizovatele:

Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, Olomouc

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 60 609 460

Součásti zařízení:

Školní jídelna

Vedoucí pracovníci:

Ředitelka: Mgr. Kateřina Beťáková

Vedoucí vychovatel: Mgr. Andrej Deglovič

Ekonom, účetní: Tkadlecová Eva

Vedoucí školní jídelny: Fiurášková Marcela

2. Úvod

Domov

Řekneme-li domov, vynoří se celá spousta vzpomínek, myšlenek, pocitů – zpravidla pěkných, milých, hřejivých, toto slovo samotné má velice silný emocionální náboj, lze vyjádřit nekonečným množstvím přívlastků, vyjadřujících krásu, teplo, bezpečí, kouzlo...

Domov znamená místo, kde jsou „naši“ – ti, kdo k nám patří a k nimž patříme my. Místo, kde jsme přijímáni takoví, jací jsme, kde se nemusíme přetvařovat, nemusíme nic předstírat. Kdybychom něco takového dělali, kazili bychom domov sobě i druhým.

Má-li se dítě vyvíjet po tělesné, duševní i charakterové stránce v osobnost zdravou a společensky užitečnou, potřebuje vyrůstat v prostředí stálém a citově příznivém, vřelém, přijímajícím. Prostředí, zajišťujícím dítěti jeho nejen základní fyzické potřeby, ale hlavně jeho psychické potřeby – pocit jistoty, bezpečí, lásky.

Dětem z Dětského domova jejich biologičtí rodiče takový domov a prostředí pro jejich růst a vývoj nezajistili. Tyto děti pochází z rodin, které neplní své základní role a úkoly – neuspokojují jejich fyzické a psychické potřeby. Jejich rodiny neplní z nejrůznějších důvodů funkci ekonomicko-zabezpečovací, emocionální, výchovnou. Rodiče neposkytují dětem náležitou péči, zanedbávají je či je dokonce opouští.

Je tudíž úkolem našeho zařízení dětem domov a rodinu pokud je to možné nahradit. Děti, které prožily pěkné dětství a mají pěkný domov, mají větší naději a s větší pravděpodobností vytvoří pěkný domov jednou svým dětem – a protože rodiče těchto dětí svůj úkol a nejdůležitější povinnost ke svým dětem neplní – tato pravděpodobnost závisí na vychovatelích, je v jejich rukou, vědomostech, svědomí.

3. Charakteristika zařízení

Dětský domov se nachází v malebném prostředí Jeseníků, uprostřed krásné nenarušené přírody, v budově, která původně, tedy do konce II. světové války sloužila jako residence německého podnikatele v kamenoprůmyslu, v roce 1961 zde byla zřízena Zvláštní škola internátní a od roku 1976 slouží tato budova jako Dětský domov internátního typu s kapacitou 40 dětí. Od této doby prošlo zařízení mnoha organizačními změnami, ale jeho funkce je stále stejná – je útočištěm dětí, které se ocitly bez jakékoliv péče nebo jsou-li jejich život či příznivý vývoj vážně ohroženy nebo narušeny.

Účelem tohoto zařízení stejně jako jemu podobným je zajišťovat nezletilým osobám náhradní výchovnou péči v zájmu jeho zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání. Je zde pečováno o harmonický, tělesný i duševní vývoj dítěte s přihlédnutím k jeho individualitě a osobnosti. Cílem výchovného působení je vychovávat děti tak, aby byly co nejlépe připraveny na samostatný život.

Vnitřní organizace zařízení a materiální vybavení

Dětský domov má maximální kapacitu 24 dětí. Základní organizační jednotkou je rodinná skupina (dále jen RS) s maximálním počtem 8 dětí. Děti tedy žijí ve třech rodinných skupinách po 8, sourozenci zpravidla společně. Provoz dětského domova je nepřetržitý.

Budova dětského domova byla postavena v roce 1931 jako rodinná vila. Kolem domova je velká oplocená zahrada s menším fotbalovým hřištěm, herními prvky a zahradním bazénem (sponzorský dar). Bezprostřední okolí domova je jako okrasná zahrada pravidelně udržováno. Děti tráví v těchto prostorách značnou část svého volného času a zahrada je tak plně využita. Budova je vytápěna ústředním topením na ekologický propan, napojena na obecní vodovod, vybavena čističkou odpadních vod. Vedle hlavní budovy stojí menší budova sloužící jako garáž, tři kůlny na sportovní potřeby a náradí, a kolárna na kola. Dětský domov je provozovatelem tří osobních automobilů (dva pětimístné a devítimístný), které jsou všechny plně využity vzhledem ke vzdálenosti spolupracujících úřadů, institucí, lékařů, nákupních středisek atd.

V roce 1998 byla provedena rekonstrukce budovy a tím vznikly tři uzavřené rodinné skupiny (dále jen RS). Každá RS je v budově umístěna samostatně, má svoji hernu, tj. společenskou místnost, kuchyň, tři ložnice, koupelnu, WC zvlášť pro chlapce a dívky. V každé RS je dostatek úložných prostor sloužících k uložení osobních věcí dětí, školních potřeb, různých zájmových potřeb, sezónního vybavení atd.

V suterénu je vychovatelna, šatna pro děti, šatna zaměstnanců, dílna údržbáře, 2 sklady potravin, samostatný pokoj pro zletilé klienty, kuchyň I.RS.

V prvním podlaží dětského domova je kuchyň, ve které se vaří pro všechny děti a zaměstnance, společná jídelna a I.RS. V druhém podlaží je II.RS, vychovatelna, kancelář a ředitelna. V třetím podlaží, které je prostorově nejmenší se nachází pouze III.RS.

Dětský domov zajišťuje dětem přiměřené materiální zabezpečení, tj. ošacení, obuv, hygienické potřeby, potřeby pro vzdělání, knihy, hračky, audiovizuální technické vybavení. Samozřejmostí je také vybavení pro nejrůznější zájmové aktivity dětí, sport a rekreaci.

Děti mají vysokou míru svého soukromí a zmenšený počet dětí na jednoho pedagogického pracovníka dává možnost vytvoření pevných vazeb a respektování a rozvíjení individuality dětské osobnosti. Dítě se z objektu výchovy stalo subjektem, který se sám aktivně podílí na tvorbě svých životních podmínek – děti jsou zapojovány do všech domácích prací, včetně nakupování potravin a oblečení ze společného rozpočtu, pravidelné přípravy pokrmů, péči o čistotu a údržbu svých vlastních věcí, oděvů a domácnosti. Zapojují se i do úpravy a údržby svého okolí – zahrada a hřiště.

Materiální podmínky pro výchovu a vzdělávání dětí jsou na velmi dobré úrovni. Děti jsou vedeny k šetrnosti, hospodárnosti při zacházení s majetkem a zařízením dětského domova i svým vlastním.

4. Klientela zařízení

Do dětského domova jsou umisťovány děti, o které rodiče či jiné osoby legislativně pověřené z vážných důvodů nemohou nebo nechtějí pečovat či jejich primární rodina zcela zanikla nebo pozbyla schopnost těmto dětem péči zajistit.

Do dětského domova jsou umisťovány děti na základě rozhodnutí příslušných soudů, tj. na základě vydaného předběžného opatření nebo rozsudku o nařízení ústavní výchovy, děti nemají závažné poruchy chování. Do zařízení jsou umisťovány děti s mentálním, tělesným, smyslovým postižením, s vadami řeči, popř. kombinovanými vadami, pokud jejich stupeň neodpovídá umístění do zařízení sociálních služeb nebo specializovaného zdravotnického zařízení.

Podmínky přijímání, průběhu a ukončování pobytu dětí

Do dětského domova jsou přijímány děti zpravidla ve věku od 3 do 18 let, u nichž soud rozhodl o vydání předběžného opatření nebo rozsudkem nařídil ústavní výchovu. Dítě přijímá sociální pracovníce společně s jeho dokumentací a informuje zainteresované instituce, tj. příslušný soud, MÚ (opatrovníka dítěte) a osoby odpovědné za výchovu o přijetí dítěte do zařízení. Dítě je vždy po přijetí do dětského domova úměrně možnostem svého chápání seznámeno s osobami, které o něj budou pečovat, svými právy a povinnostmi, vnitřním řádem, režimem dne. Všichni pracovníci společně s ostatními dětmi vytvářejí vstřícnou atmosféru při adaptaci dítěte na nové prostředí a kolektiv. O adaptaci dítěte se sepisuje každodenně po dobu jednoho měsíce adaptační záznam.

Přemístit dítě do jiného zařízení je možné pouze ze závažných důvodů po konzultaci s opatrovníkem dítěte a na základě rozhodnutí příslušného soudu.

Ředitel zařízení propustí dítě, pokud příslušný soud u dítěte na základě žádosti osob odpovědných za výchovu (popř. jiných příbuzných či osvojitelů nebo pěstounů) zruší ústavní výchovu, dále pak v případě, že klient dosáhne zletilosti a nemá zájem o uzavření dohody o setrvání v péči zařízení do doby ukončení přípravy na budoucí povolání, dále v případě, že klient dosáhne 19 let věku, byla-li soudem prodloužena ústavní výchova.

Pobyt dětí mimo zařízení pro výkon ústavní výchovy povoluje ředitel v souladu se zákonem 359/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o sociálně právní ochraně dětí. Předpokladem pobytu dítěte u rodičů či jiných osob je písemný souhlas příslušného orgánu sociálně právní ochrany dětí. Po splnění všech povinností v dětském domově mohou děti trávit krátkodobě volný čas mimo domov na základě osobního volna vždy po domluvě s vychovatelem, tento vždy přihlédne k věku dítěte, aktuálnímu zdravotnímu stavu a schopnostem. Při návštěvě osob odpovědných za výchovu či jiných příbuzných za dětmi jsou děti těmto osobám svěřeny vždy na základě podpisu dokumentu o převzetí zodpovědnosti za dítě na určitou dobu.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Na základě vyhlášky č.73/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných, se stanovují podmínky pro tyto děti v jednotlivých zařízeních do školního vzdělávacího programu.

Dětský domov poskytuje speciální péči dětem se specifickými poruchami učení i chování. Pracuje s dětmi při pravidelné přípravě na vyučování podle individuálních plánů doporučených školským poradenským zařízením a sestavených učiteli základních škol, kam děti docházejí. Speciální vzdělávání se uskutečňuje s podporou PPP a SPC Olomouckého kraje. Samozřejmostí je zvyšování odbornosti pedagogických pracovníků formou dalšího vzdělávání, seminářů a školení zaměřených na tuto oblast.

Pro všechny děti v dětském domově je pravidelně zajišťována psychologická intervence, děti mají možnost mluvit o svých problémech a využít péči psychologa. Významnou součástí speciálně pedagogického působení je logopedická péče, týká se dětí předškolního a mladšího školního věku, vychovatelé navštěvují s dětmi odborné logopedické pracoviště a pod vedením logopeda pravidelně pracují na nápravě řeči.

U dětí s lehkou mentální retardací je cílem speciálně pedagogického působení komplexní rozvoj osobnosti a dosažení maximálního stupně socializace. Je kladen důraz na úzkou spolupráci s pedagogickými pracovníky škol, dítě je rozvíjeno účelnými aktivitami formou výchov, soustavnou individuální péčí se rozvíjí myšlení, řeč, hrubá i jemná motorika s přihlédnutím k individuálním vlastnostem. Konečným výstupem je zapojení, případně úplná integrace jedince do běžného života.

Poruchy učení a chování se objevují u sociálně znevýhodněných dětí velmi často, zde je velice důležitá spolupráce se školami a školskými poradenskými zařízeními. Je respektována dosažená úroveň vědomostí a dovedností dítěte, návyků s ohledem na individuální zvláštnosti, výchova k toleranci, zodpovědnosti za své jednání a chování, učení se rozpoznání negativních vlivů narušujících vztahy, motivace dítěte.

Podmínky péče o klienty, kteří jako zletilí opouští dětský domov

Dovršením zletilosti je vždy v případě, že není dokončena příprava na budoucí povolání, klientovi nabídnuto uzavření dohody o setrvání v péči zařízení do doby ukončení této přípravy, nejdéle do 26 let věku. Dětský domov v rámci svých možností pomáhá svým klientům nalézt vhodné ubytování a pracovní uplatnění. Při odchodu ze zařízení je klientovi poskytnuta věcná pomoc stanovená zákonem č.109/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Její výše a forma (finanční nebo materiální) je rozhodnuta ředitelem zařízení a pedagogickou radou, je brán zřetel na různé faktory a podmínky, do kterých klient odchází, jeho skutečné potřeby, hlediska, stanovená vnitřním řádem. V dětském domově je pro zletilé klienty k dispozici samostatný pokoj umístěný odděleně mimo rodinné skupiny. Klienti jsou vedeni k samostatnosti ve všech ohledech, vždy je jim nabídnuta pomoc pedagogických pracovníků jak při praktických činnostech, tak ve spolupráci se školami, institucemi, nebo v osobních záležitostech. Spolupráce s Nadačním fondem Srdce na dlani a účastí klientů na letních prázdninových praxích v Praze jim pomáhá získat první zkušenosti v reálném pracovním procesu, většinou v oboru, který studují.

5. Personální podmínky pro zabezpečení výchovy a vzdělání

V dětském domově pracuje celkem 17 zaměstnanců, z toho jsou:

12 pedagogičtí pracovníci: ředitelka, 0,25 vedoucí vychovatel, 6,75 vychovatelů, 3,5 asistenti pedagoga

4,5 nepedagogičtí pracovníci: 0,5 sociální pracovníce, 1 ekonom – účetní,

1 vedoucí školní jídelny, 0,5 kuchařky, 1 uklízečka, 0,5 údržbář

Jeden pedagogický pracovník pracuje i jako metodik prevence sociálně patologických jevů.

Pedagogickým pracovníkem domova se rozumí zaměstnanec, který vykonává výchovně vzdělávací činnost. Pedagogickým pracovníkem může být ten, kdo má odbornou a pedagogickou způsobilost podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Bezúhonnost se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů ne starším než 3 měsíce, který musí být předložen před vznikem pracovněprávního vztahu. U každého pedagogického pracovníka musí být před vznikem pracovněprávního vztahu zjištěna psychická způsobilost. Pedagogičtí pracovníci si prohlubují a zvyšují kvalifikaci dle nabídky DVPP.

Vychovávají děti v souladu s cíli výchovy a vzděláváním stanoveným tímto ŠVP, zákonem č. 109/2002 Sb., vnitřním řádem a dalšími předpisy.

Nepedagogickým pracovníkem se rozumí zaměstnanec domova, který vykonává jinou činnost než činnost uvedenou pro pedagogické pracovníky, splňuje kvalifikační předpoklady a požadavky stanovené pro výkon povolání zvláštním právním předpisem nebo dětským domovem.

Nepedagogickým pracovníkem může být ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin. Bezúhonnost se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů ne starším než 3 měsíce, který musí být předložen před vznikem pracovněprávního vztahu.

Popis činnosti pedagogických pracovníků:

Vychovatel – zajišťuje komplexní výchovnou a vzdělávací činnost ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy a pro preventivně výchovnou péči zaměřenou na specifické potřeby dětí, žáků nebo studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Asistent pedagoga – provádí pomocné a výchovné práce zaměřené na zkvalitnění společenského chování dětí, žáků nebo studentů, pomocné výchovné práce zaměřené na vytváření základních pracovních, hygienických a jiných návyků

Popis činnosti nepedagogických pracovníků

vyplývá z náplně práce jednotlivých profesí

6. Ekonomické podmínky

Dětský domov je příspěvkovou organizací, hospodaří jednak s prostředky, přijatými z rozpočtu zřizovatele, a to v rámci finančních vztahů stanovených zřizovatelem, jednak s finančními prostředky získanými vlastní iniciativou.

Ve své činnosti se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákonem č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o účetnictví, zákonem č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákonem č. 320/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o finanční kontrole, vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování, vyhláškou č. 84/2005 Sb. o nákladech na závodní stravování a jejich úhradě v příspěvkových organizacích zřízených územními samosprávnými celky, vyhláškou č. 114/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o FKSP.

Dětský domov má právo hospodařit s majetkem Olomouckého kraje dle zásad rozpočtové kázně vymezené ve zřizovací listině. Finanční vztah mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací je určen těmito ukazateli: a) příspěvek zřizovatele na činnost organizace

b) dotace zřizovatele na investice

Z rozpočtu je hrazeno přímé plné zaopatření dětí tak, jak je definováno v zákoně č. 109/2002 Sb. v platném znění, veškeré provozní náklady budovy a personální náklady.

Rozpočet je nepravdělně vylepšen příspěvků sponzorů ve finanční nebo materiální formě. Tyto prostředky jsou využívány převážně na podporu mimoškolního vzdělávání dětí, zájmové aktivity dětí, pobyty mimo zařízení, rekreace, sportovní vybavení, kulturní aktivity, atd.

7. Spolupráce se subjekty zajišťujícími vzdělávání, výchovu nebo jinou péči mimo DD

Zařízení nenahrazuje instituce, jakými jsou škola, zaměstnavatel, zdravotnické zařízení, úřady, zájmové spolky apod. S těmito institucemi v případě potřeby spolupracuje, a tak vytváří příležitosti pro děti a klienty, jak je to běžné v případě jejich vrstevníků mimo zařízení. Zařízení spolupracuje s institucemi a odborníky tak, aby dětem a klientům bylo umožněno dosažení svých cílů. Pomáhá dítěti či klientovi kontaktovat a využívat služby dle jeho potřeb a přání, zejména ty, které pomáhají ke zvyšování samostatnosti.

- KÚ Olomouckého kraje, obor školství, mládeže a tělovýchovy
- DDÚ a SVP Olomouc
- Okresní státní zastupitelství Jeseník
- příslušné MÚ – OSPODy (dle trvalého bydliště klientů)
- PPP a SPC Olomouckého kraje
- obvodní dětský pediatr Žulová, specializovaná zdravotnická zařízení dle potřeb dětí
- dětský psycholog, klinický dětský psycholog, dětský psychiatr
- Základní a mateřská škola Černá Voda, Základní škola Žulová, Základní škola Jeseník, pracoviště Vlčice, střední školy a střední odborná učiliště dle výběru dětí
- Základní umělecká škola Vidnava
- TJ Kameník Černá Voda
- Obecní úřad Černá Voda
- Nadační fond Srdce na dlani
- Nadace Terezy Maxové
- Nadace Olgy Havlové
- Nadace Malý Noe
- Nadační fond Agel
- MBA
- společnost Ness s.r.o.
- firma Ondřejovické strojírný
- Průša (3D tiskárna)

8. Charakteristika ŠVP

Konkrétní cíle vzdělávání a výchovy

Cíle dlouhodobé

Hlavní náplní práce Dětského domova Černá Voda a všech jeho pracovníků je poskytnout dětem výchovu a vzdělání s důrazem na individuální péči, poskytnout stabilní a bezpečné prostředí pro jejich všestranný rozvoj tak, aby z nich vyrostly vyrovnané, stabilní osobnosti motivované úspěšně zvládnout vlastní život. Zmírnit sociální vyloučení dětí ze společnosti, co nejvíce podpořit jejich samostatnost, zodpovědnost a cílevědomost. Při plnění výchovných cílů je kladen důraz na všestranný rozvoj dítěte, osvojování si základní životních hodnot, na nichž je založena naše společnost. Velký důraz klademe na vzdělání dětí, individuální přístup podle potřeb dětí. Veškerá činnost v domově umožňuje dítěti získat postupně, úměrně věku a individuálním zvláštnostem základní znalosti a dovednosti uplatnitelné v každodenním životě. Důraz je také v neposlední řadě kladen na práci s původní rodinou dítěte, podporujeme udržování rodinných vazeb a vztahů, kontakt s rodiči a příbuznými. Základním postojem pro vztahy, výchovu a vzdělávání je respekt. Vždy upřednostňujeme pozitivní motivaci. Děti jsou zde v plném přímém zaopatření a po dosažení plnoletosti mají možnost setrvat v péči dětského domova do doby ukončení přípravy na budoucí povolání, nejdéle však do 26 let věku.

Nejdůležitějším cílem je připravit děti na chvíli, kdy opustí dětský domov a stanou se zodpovědnými samy za sebe. V rámci soustavné práce pedagogů, jejich vzájemné spolupráce, komunikace a důslednosti jsou děti připravovány na budoucí život.

Hlavní vzdělávací a výchovné cíle jsou zaměřeny na:

1. rozvoj osobnosti
2. samostatné rozhodování
3. spolupráci a zodpovědnost
4. zájmovou činnost

Cíle krátkodobé

Všechny oblasti výchovně vzdělávací činnosti vychází a odráží se v programech rozvoje osobnosti dítěte (popsán níže). Cíle jsou přizpůsobeny jednotlivým věkovým kategoriím dětí, jejich mentálním, fyzickým schopnostem, individualitě a zvláštnostem každého z nich (konkretizováno v příloze č.1).

1. pro oblast rozvoje osobnosti dítěte jsou stanoveny tyto cíle:
 - utvářet, osvojovat a upevňovat sebeobslužné a hygienické návyky
 - vést děti ke zvládnutí běžných praktických činností
 - rozvíjet sportovní dovednosti, zájem o četbu, hudbu, tanec, zpěv, podporovat talenty
 - naučit děti tolerance, kompromisu, soužití s ostatními lidmi, podřizovat se zájmům většiny, nutnosti soudržnosti skupiny
 - prohlubovat vědomosti, dovednosti a návyky, umět střídat činnosti aktivního a pasivního odpočinku
2. v oblasti rozvíjení samostatného rozhodování se cíle zaměřují na:
 - schopnost dětí umět se správně komunikovat, rozhodnout, projednávat, zdůvodňovat a obhajovat svá rozhodnutí s dospělými i dětmi
 - naučit děti vybrat si optimální řešení situace nebo problému na základě informací a názorů získaných z různých zdrojů a svá rozhodnutí vnitřně přijmout a nést za ně zodpovědnost
3. v oblasti spolupráce a zodpovědnosti se děti učí:
 - spolupracovat s ostatními lidmi v rámci dětského domova i mimo, utvářet si vlastní názor, nebýt závislí na jiných lidech, účelně komunikovat
 - umět rozlišovat intimitu vztahů, udržovat a podporovat kontakt s vlastní rodinou
 - zodpovědnosti k sobě i druhým ve všech oblastech, etickou a morální výchovu
 - chápat potřebu vzdělání a pravidelné přípravy na vyučování jako jedny ze základních schopností potřebných v budoucím životě, uplatnění se a vstupu do pracovního procesu, trhu práce, zodpovědnost při volbě budoucího povolání
 - zvýšit sociální kompetence dětí, umět orientovat se v řešení rizikových situací, zábavnou formou seznámit děti s různými oblastmi zdravého životního stylu, rizikem užívání všech druhů návykových látek, poučení o trestní odpovědnosti a prevence trestního jednání
4. v zájmové činnosti a rozvoji individuálních schopností a zájmů:
 - naučit děti trávit vhodným způsobem svůj volný čas a aktivně relaxovat
 - náplň jednotlivých činností by měla vycházet ze zájmů dětí s cílem zlepšení sociálních vztahů mezi dětmi, psychické a emocionální stability, uvědomění si vlastní hodnoty, zvýšení sebevědomí, možnosti zažít úspěch

Veškeré výchovné činnosti mají dětem pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout orientaci v situacích blízkých praktickému životu a tvoří pro dítě základ přípravy pro život ve společnosti, celoživotní učení a vstup do pracovního procesu. Dětský domov pracuje s kompetencemi pro různé typy výchovy. Při výchovné práci navazujeme na získané kompetence žáků ve školní výuce.

Komunikativní kompetence

Děti se učí dokázat formulovat své myšlenky souvisle a srozumitelně, v mluvených i psaných projevech, učí se dokázat získané komunikativní schopnosti využít k utváření vzájemných vztahů k ostatním lidem, učí se umět obhájit své názory, respektovat názory a postoje druhých, vystupovat v souladu se zásadami kulturního projevu a chování. Děti se učí využít tištěné informace k rozvoji vlastních dovedností, rozumět běžně užívaným textům, záznamům a obrazovým materiálům. Učí se vnímat problémové situace, pochopit příčiny, hledat nejvhodnější způsob řešení, rozlišovat správná a chybná řešení, samostatně zvládat běžné životní situace, přiměřeně svým možnostem překonávat menší či větší překážky, obhájit svá rozhodnutí, přijímat důsledky těchto rozhodnutí, dokázat si říci o pomoc v případě potřeby či ohrožení své nebo jiné osoby.

Personální a sociální kompetence

Děti se učí rozpoznat nevhodné či rizikové chování, uvědomit si jeho možné důsledky, umí si stanovit cíle a priority podle svých osobních schopností, pracovní a zájmové orientace a životních podmínek. Učí se být připraveny na měnící se životní podmínky, osvojují si potřebu dále se vzdělávat, pečovat o své fyzické i duševní zdraví. Učí se uvědomit si svoje postavení ve společnosti, v kolektivu, ve vztahu k dospělým i vrstevníkům, ve vztahu k vlastní rodině. Učí se posílit své sebevědomí poznáním a pochopením sebe sama. Děti se učí znát základní mravní hodnoty, orientovat se v nich, vědomě dodržovat pravidla slušného chování, přijímat hodnocení svých výsledků ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku, respektovat pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňovat kvalitu společné práce. Učí se orientovat v chování ke slabším jedincům, např. v chování ke starším lidem, nemocným nebo postiženým lidem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Děti se učí znát základní práva a povinnosti občanů, být schopny dodržovat zákony a společenská pravidla, respektovat společenské normy, pravidla soužití, uvědomovat si zodpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečení ochrany života a zdraví ostatních, vnímat nespravedlnost, agresivitu, dokázat se jim bránit. Učí se orientovat v pojmech šikana, rasismus, vandalismus, chápat nebezpečí těchto jevů. Děti se učí dokázat zvládat situace, při které je ohrožen lidský život, zdraví nebo majetek. Děti se učí mít povědomí o významu zdravého životního stylu a nutnosti rozvoje a ochrany životního prostředí.

Kompetence k učení

Děti se učí přiměřeně věku samostatně řídit a organizovat proces vlastního učení, uvědomovat si důležitost vzdělání v souvislosti s budoucím uplatněním se a situací na trhu práce a finančním ohodnocením za odvedenou práci. Děti se učí vybírat si a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby, učí se učit vědomě, ale i spontánně, klást si otázky, hledat odpovědi, všímat si souvislostí, získané poznatky umět uplatnit v praktických situacích a v dalším učení. Důraz je kladen na čtenářskou gramotnost, zvládnutí různých způsobů práce s textem. Učí se také hodnotit své výsledky učení a přijímat hodnocení od ostatních.

Všechny děti jsou vzdělávány ve školách, které odpovídají jejich schopnostem, mentální úrovni, případně vyrovnávají některý z jejich mentálních, tělesných či smyslových handicapů.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Děti se učí přiměřeně svému věku a schopnostem aktivně získávat a vyhodnocovat informace o pracovních nabídkách, mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb a mít reálnou představu o pracovních a platových podmínkách.

Kompetence řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy

Děti se učí umět porozumět zadaným úkolům, hledat možné optimální varianty jejich řešení na základě využití svých zkušeností a dovedností nabytých dříve, samostatně se rozhodovat, přijímat zodpovědnost za svá rozhodnutí, vnímat a přemýšlet o příčinách problémů, volit prostředky a způsoby jejich řešení.

Kompetence digitální

Děti se učí zvládat práci s digitálními zařízeními (PC, notebook, tablet, smartphone apod.), využít je k získávání různých potřebných informací z internetu, komunikovat elektronickou poštou, znát míru a hranice v komunikaci prostřednictvím sociálních sítí, učí se ochraně osobních a citlivých údajů v tomto směru, vhodnosti zveřejňování údajů, využití dalších prostředků informačních a komunikačních technologií, např. mobilní telefony atd.

Učí se poznávat základní programovací jazyk pomocí programování v blocích, seznamují se s programovací deskou typu Arduino a Micro:bit, poznávají různé elektrotechnické součástky, jejich funkce a využití. Učí se také vytvářet 3D objekty v aplikaci k tomu určené a následně je tisknout na 3D tiskárně. Získané vědomosti a dovednosti pak aplikují v běžném životě.

Kompetence k naplňování a trávení volného času

Děti se učí orientovat se v možnostech trávení volného času, nabídky volnočasových aktivit, umět si zvolit zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjet své zájmy v organizovaných skupinách a individuálních činnostech, dokázat odmítnout nevhodnou, škodlivou a nebezpečnou nabídku trávení volného času. Učí se zvládat základní manuální dovednosti, dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí. Učí se koncentraci na svoji činnost a svůj výkon, jeho dokončení, učí se zvládat základní pracovní postupy při práci s různými materiály, rozšiřovat své komunikativní schopnosti při kolektivní práci.

Formy vzdělávání, nástroje a způsoby vedoucí k dosažení výše uvedených cílů

Přijetím zákona č.109/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se v mnoha ohledech změnila práce s dětmi v dětském domově. Je kladen velký důraz na individuální práci s dítětem a jeho rodinou. Život v rodinné skupině se více přibližuje životu ve větší rodině, to se kladně odráží na dětech samotných, jejich chování a prožívání.

Děti se samy aktivně podílí na chodu své „domácnosti“, učí se vařit, nakupovat, prát, žehlit, uklízet, pečovat o mladší sourozence nebo kamarády. Navazují pevnější citové vazby, lépe se jim překonává a potlačuje frustrace a citová deprivace.

V dětském domově je specifickým způsobem naplňována forma výchovy rodinné, je využívána forma mimoškolního vzdělávání. Výchovné působení je realizováno formou přímého, cílevědomého působení domova, školy, rodiny, zájmových a společenských organizací, sdělovacích prostředků.

Pravidelná forma vzdělávání

- výchovná, vzdělávací a zájmová činnost, která je realizována přímo v zařízení formou každodenních a pravidelných činností, např. příprava na vyučování a sebeobslužné činnosti

Distanční forma vzdělávání

- výchovná, vzdělávací a zájmová činnost, která je realizována distanční výukou formou každodenních a pravidelných online přenosů pomocí aplikací jako jsou Skype, Google Meet, Zoom, Microsoft Teams atd. v případě, že není možná prezenční výuka z důvodů, které ohrožují zdraví a život dětí jako jsou např. pandemie COVID-19 a jiné.

Příležitostná forma vzdělávání

- výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační, která je realizována mimo zařízení, např. přednášky, exkurze, aktivní účast na veřejných kulturních nebo sportovních vystoupeních, při prezentaci dětského domova

Táborová forma vzdělávání

- činnost spojená s pobyty mimo zařízení organizovaná přímo zařízeními nebo jinými organizacemi, např. víkendové nebo prázdninové pobyty tematicky zaměřené, poznávací, turistické, kulturní, sportovní, atd.

Osvětová forma vzdělávání

- činnost zaměřená na shromažďování a poskytování informací, činnost poradenská, zaměřená např. na prevenci rizikového chování, bezpečnost, obecné povědomí o nejrůznějších rizicích

Individuální forma vzdělávání

- činnost prolínající se do všech forem vzdělávání, zaměřená na individuální přístup k dětem ve všech směrech dle potřeb dětí, rozvoj schopností u dětí vyžadujících specifické potřeby, rozvoj nadaných dětí

Spontánní forma vzdělávání

- nabídka činností, neorganizovaná aktivita dětí, neformální komunikace mezi dětmi, možnost trávit volný čas podle vlastních představ, klidové činnosti, atd.

Délka a časový plán vzdělávání

Vzdělávání a výchova v dětském domově jsou celoroční a trvají nepřetržitě od přijetí dítěte až do jeho odchodu z domova.

Tento Školní vzdělávací program se stanovuje na 3 roky vzhledem k proměnlivě organizační struktuře zařízení, vychází z vnitřního řádu, režimu dne a dalších dokumentů, tj. ročního plánu výchovné a vzdělávací činnosti, minimálně preventivního programu, které jsou součástí povinné pedagogické dokumentace, jsou závazné. Roční plán je rozpracován do měsíčních a týdenních plánů.

Plán výchovně vzdělávací činnosti, její formy a cíle se u každého konkrétního dítěte promítají do programů rozvoje osobnosti dítěte (dále jen PROD), ve kterých je brán zřetel na věkové a individuální zvláštnosti každého jednotlivce.

PROD je zaveden v okamžiku příchodu dítěte do dětského domova, je s ním aktivně nepřetržitě pracováno, slouží jako živý nástroj pro všechny oblasti práce s dítětem pro pedagogy i děti. Je utvářen společně s dítětem, pravidelně aktualizován každé pololetí daného školního roku, ukončen odchodem dítěte z dětského domova. Velice důležitá je zpětná vazba. Tato se promítá do hodnocení PRODů, které se provádí vždy na konci aktuálního pololetí. V hodnocení se objevují kladné i záporné skutečnosti ve výchově a vzdělávání dítěte, postupy, hledají se účinné způsoby, cesty, jak plán účinně naplnit a dosáhnou stanovených cílů. PROD je součástí osobní dokumentace každého dítěte.

Hodnocení dětí

Při hodnocení dítěte je přihlíženo ke všem okolnostem, které ovlivňovaly, případně ovlivňují osobnost každého dítěte. Hodnocení je přizpůsobeno věku, rozumovým schopnostem a individuálním zvláštnostem dítěte. Kritéria hodnocení všech pedagogických pracovníků je třeba pravidelně sjednocovat a citlivě posuzovat individuální rozdíly mezi dětmi. Děti jsou hodnoceny slovní formou denně, při hodnocení je dostatek prostoru pro reflexi a sebereflexi dětí, dítě má právo se ke svému hodnocení vyjadřovat, závažné přestupky proti vnitřnímu řádu, opatření ve výchově kladná i záporná jsou evidována v osobní dokumentaci dítěte. Pedagogičtí pracovníci u každého dítěte individuálně zvažují dopad svého hodnocení, při hodnocení mají na zřeteli hlavně ovlivňování pozitivního vývoje dítěte, hodnocení nesmí snižovat důstojnost dítěte, podporuje sebedůvěru. Zásadním pomocníkem při hodnocení dětí je Motivační program Nadačního fondu Srdce na dlani, který je založen na měsíčním hodnocení dětí ve stanovených oblastech (práce ve škole, zapojení do kroužků, mimořádná aktivita, hodnocení vychovatelů rodinné skupiny a hodnocení ředitelky s vedoucím vychovatelem). Motivační program se vyhodnocuje za každé pololetí, děti jsou odměňovány finančně a materiálně.

Plán výchovně vzdělávací činnosti u konkrétních věkových kategorií dětí

Učení se praktickým činnostem, osvojení si daných činností a dovedností je u jednotlivých dětí rozděleno do následujících kategorií dle věku dítěte s přihlédnutím k mentálním, fyzickým a psychickým zvláštnostem u dětí:

Děti ve věkové kategorii 3-6 let – je to poslední fáze raného dětství, kdy v tomto období nejpřirozenější činností je hra, která má zásadní význam pro celkový vývoj dítěte

Sebeobsluha, osobní hygiena

- umytí obličeje, rukou, samostatné použití WC, použití kapesníků, péče o chrup, základy česání
- znalost pojmenování základních součástí oděvu a obuvi, oblékání, správný postup při oblékání, obouvání, zapínání knoflíků, zavazování tkaniček, zapínání zipu, základy ukládání oděvu a obuvi, čištění obuvi za pomoci druhé osoby

Sociální a společenské dovednosti

- umět znát základní údaje o sobě – jméno, příjmení, adresu bydliště
- osvojení si pozdravu a poděkování
- chování mezi vrstevníky, vyjadřování se v kolektivu vrstevníků i dospělých
- členové rodiny, vztah dětí a rodičů, základní rozdíly z hlediska pohlaví

Praktické činnosti v rámci rodinné skupiny

- uložení hraček, knížek, osobních věcí, pořádek v osobních věcech
- pojmenování a rozlišení základních druhů potravin a nápojů
- chování u stolu, zacházení s příborem

Motivačně-zájmové dovednosti

- podpora kladného vztahu ke sportu – učení se základům jízdy na kole, lyžích, základům plavání
- základy míčových her
- podpora kreativity, práce s různými materiály, kresby, malby, atd.
- podpora zájmu o čtený text, o získávání informací ve všech směrech
- kladný vztah k hudbě a tanci přiměřeně tomuto věku
- posilování paměti, využití různých naučných her, kvízů, hádanek
- posilovat kladný vztah ke zvířatům, rostlinám, životnímu prostředí
- logopedická péče dle potřeb dětí ve spolupráci s odborníkem

Děti ve věkové kategorii 6–11 let – mladší školní věk – vstup do školy působí jako vývojový mezník, škola zasahuje do života dítěte jako pevný a názorný systém a zároveň společenský činitel

Sebeobsluha, osobní hygiena

- samostatné sprchování, mytí vlasů, pravidelná potřeba péče o chrup
- kompletní samostatné obléknutí, obutí, odhad vhodnosti podle počasí a příležitosti
- úklid v šatníku a botníku, udržování pořádku, základy šití (knoflík, poutko), ruční přepírání a sušení prádla

Sociální a společenské dovednosti

- funkce členů rodiny, vzájemné vztahy v rodině, práva a povinnosti členů rodiny
- komunikace a chování mezi vrstevníky, chování k dospělým
- stát – orgány státu, státní správa, obec – struktura, funkce, seznámení se se státní vlajkou, státními svátky
- zakoupení jízdenek, orientace v jízdním řádu, orientace v čase a prostoru – poznávání hodin, napsání a odeslání dopisu, telefonování
- znalost základních telefonních čísel 150, 155, 158, znalost základních léčiv, základy první pomoci
- znalost základních dopravních prostředků, značek, povědomí o bezpečnosti silničního provozu
- kontakt s rodinou, psaní dopisů, oslavy narozenin
- základy finanční gramotnosti, povědomí o cenách

Praktické činnosti v rámci rodinné skupiny

- udržování pořádku v osobních věcech, společných prostorách
- utírání prachu, zametání, vysávání, povlékání, stlaní a úprava lůžka, vynášení odpadků, mytí nádobí, ukládání, čistota umyvadel a toalet
- nákup základních druhů potravin včetně povědomí o cenách, uložení potravin
- základní dovednosti sebeobsluhy v oblasti stravování – namazání chleba, oloupaní ovoce, čištění a krájení zeleniny
- vaření jednoduchých nápojů (čaj, kakao), ohřívání potravin, příprava pomazánky
- rozeznávání zdraví prospěšných surovin
- základy první pomoci

Motivačně-zájmové dovednosti

- kladný vztah ke knize, informacím z televize, internetu
- návštěvy kulturních zařízení – kino, divadlo, muzeum, koncert, exkurze
- kladný vztah k přírodě – zvířatům, ochrana přírody, životního prostředí, třídění odpadu
- podpora aktivního vztahu ke sportu – dle dispozice dítěte, zájmu, možností dětského domova, sportovní aktivity nabízené sponzory
- vztah k hudbě, tanci, kreativita ve výtvarných činnostech, podpora různých zájmových aktivit v rámci dětského domova i mimo něj

Děti ve věkové kategorii 12–15 let – starší školní věk – přípravné období před pohlavním dozráváním, kdy v krátkém vývojovém období se završují změny, které se výrazně projeví v pubertě

Sebeobsluha, osobní hygiena

- stříhání a úprava nehtů, používání deodorantů, úprava účesu, specifická hygiena u chlapců a dívek, důkladná a pravidelná péče o chrup
- specifický výběr oděvu a obuvi dle příležitosti, estetika oblékání a obutí, nákup oděvů a obuvi za doprovodu
- kompletní péče o oděv a obuv – práce s pračkou, sušení, žehlení, udržování pořádku v šatníku a botníku
- základy šití – drobné opravy oděvů
- balení zavazadel při odjezdu z dětského domova s dohledem
- podpora nutnosti udržovat pořádek ve svém okolí

Sociální a společenské dovednosti

- základní lidská práva a povinnosti, základní právní předpisy
- volba dalšího vzdělávání, podpora výběru budoucí profese
- řešení otázek spojených s nástupem puberty, informace o sexuálních otázkách, anatomických rozdílech mezi mužem a ženou, oplození, porodu
- funkce rodiny, role v rodině, péče o děti, zabezpečení základních potřeb rodiny
- příjmy domácnosti, zabezpečení příjmů, nutná vydání a náklady na domácnost, zabezpečení základních potřeb, rovnováha mezi příjmy a vydáním
- základní potřeby pro provoz domácnosti – voda, plyn, elektřina
- hospodaření s kapesným, se svěřenými finančními prostředky, účtování
- zdravotní pojištění, návštěvy lékařů s doprovodem, komunikace s lékaři
- prevence sociálně-patologických jevů – užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky)

Praktické činnosti v rámci rodinné skupiny

- zvládání veškerých domácích prací – mytí podlahy, údržba povrchu nábytku, převlékání ložního prádla, samostatný úklid venkovních prostor, péče o květiny
- manipulace s kuchyňským nářadím a přístroji, praktické dovednosti při vaření s dohledem, příprava jednoduchého moučnicku, salátu
- záruční lhůty, plánování nákupu potravin
- práce s kuchařkou, s jednotkami měř a vah
- zásady první pomoci, ohlášení nehody, základní ošetření při onemocnění – měření teploty, použití náplasti, obvazu,
- riziko pohlavních chorob, prevence

Motivačně-zájmové dovednosti

- podpora výběru zájmových aktivit – kulturních, sportovních podle ročního období, v rámci dětského domova i mimo něj
- osobní vycházky dětí – kontakt s vrstevníky mimo dětský domov při různých aktivitách – předávání zkušeností
- návštěvy kulturních a sportovních zařízení, podpora kolektivního sportovního vyžití
- využití nabídky aktivit – nadace, sponzoři

Děti ve věkové kategorii 16–18 let a více – období, které se projevuje prvními projevy pohlavní zralosti a končí tělesným dozráním, pro tělesnou pubertu je příznačný prudký růst pohlavních znaků, pohybová disharmonie a snížení tělesné výkonnosti, v duševním vývoji je charakteristická emoční labilita a podrážděnost, výrazně se projevuje snaha o samostatnost, zaujímání kritického postoje ke všemu a ke všem

Sebeobsluha, osobní hygiena

- kompletní manikúra, holení a použití kosmetických přípravků
- složitější úpravy účesu, návštěva kadeřnice, péče o pleť, chrup
- uvědomění si důsledků nedostatečné hygieny
- základy módy, módní doplňky, samostatný nákup potřebného vybavení, výběr dle materiálu a ceny, údaje výrobců na oděvech, obsluha pračky event.sušičky
- udržování pořádku v osobních věcech

Sociální a společenské dovednosti

- dokumentace a postup při jednání se státní správou, způsob získání a hrazení ceny za bydlení (nájem, koupě, prodej, výměna, ceny nemovitostí, úvěry, hypotéky)
- rodinný rozpočet, plánování, příjmy a výdaje, zřízení osobního účtu, styk s peněžními ústavy, použití bankomatu, platební karty, placení služeb spojených s užíváním bytu, pojištění domácnosti, bytu, své osoby, zdravotní a sociální pojištění
- formality spojené se získáním pracovního místa – orientace se v nabídkách, odeslání životopisu, účast na pohovoru, konkurzu, pracovní poměr – zákoník práce
- dotazník, žádost, stížnost, reklamace
- výběr partnera, milenecké vztahy, otázky partnerství, manželství, rodičovství, prevence promiskuity, plánované rodičovství, antikoncepce, manželské a předmanželské poradenství
- selhání manželství, rozvod manželů, úmrtí v rodině, pohřeb, dědické řízení
- těhotenství, porod, péče o dítě
- homosexualita, heterosexuality, sexuální deviace
- prevence sociálně-patologických jevů – užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky)
- rozpoznání příznaků běžných chorob, zásady první pomoci při vážných poraněních, komplexní péče o nemocného
- chování muže a ženy ve společnosti
- příprava na budoucí povolání, nutnost celoživotního vzdělávání a získávání nových informací
- práce s informacemi – aktivní získávání prostřednictvím tisku, televize, internetu

Praktické činnosti v rámci rodinné skupiny

- kompletní samostatné zvládnutí veškerých domácích prací v rámci rodinné skupiny
- samostatná obsluha domácích přístrojů, manipulace s kuchyňským vybavením
- samostatná údržba venkovních prostor
- samostatné vaření základních jídel, složení potravin, přínos pro organizmus, sestavení domácího jídelníčku, kombinace jídel, porcování masa, základy pečení, dušení, smažení
- negativní účinky nezdravé výživy, nezdravého životního stylu
- pomoc při péči o malé děti v rámci dětského domova
- třídění odpadu, sběr odpadků v okolí dětského domova, ochrana životního prostředí

Motivačně-zájmové dovednosti

- podpora výběru zájmových aktivit – kulturních, sportovních podle ročního období, v rámci dětského domova i mimo něj
- osobní vycházky dětí – kontakt s vrstevníky mimo dětský domov při různých aktivitách – předávání zkušeností
- návštěvy kulturních a sportovních zařízení, podpora kolektivního sportovního vyžití
- využití nabídky aktivit – nadace, sponzoři

Zásady dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví

Zaměstnanci dětského domova jsou pravidelně odborně proškolení o dodržování BOZP, BOZ i PO. Děti jsou poučovány o BOZ také pravidelně, navíc několikrát do roka v souvislosti se začínajícími sezónami či mimořádnými akcemi, které se konají v domově či mimo něj. Pracovníci dětského domova vykonávají podle zvláštních předpisů nad dětmi náležitý dohled. Kromě bezpečnostních hledisek zajišťují pedagogičtí pracovníci při dohledu nad dětmi také výchovné působení v zájmu předcházení škodám na zdraví, majetku a životním prostředí. Dohled nad dětmi a jejich činnostmi má mimořádný význam pro bezpečnost a ochranu zdraví při jejich výchově a vzdělávání, vychází z konkrétních podmínek a přihlíží k možným rizikům. Podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, jejich ochrany před rizikovým chováním, projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí jsou stanoveny ve vnitřním řádu dětského domova a ve směrnících dětského domova. Cílem je zjišťovat a zhodnocovat možná rizika vyplývající z různých činností a přijímat opatření k prevenci těchto rizik. Zajistit dětem bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální, seznámit je přijatelnou formou s ohledem na jejich věk, fyzické schopnosti, duševní vyspělost a zdravotní stav s možným nebezpečím a nástrahami. Ředitelka dětského domova pravidelně seznamuje prokazatelným způsobem všechny zaměstnance a zprostředkovanou formou pedagogickými pracovníky také děti s předpisy a pokyny bezpečnosti práce a ochrany zdraví, pravidly chování v rizikových situacích.

Dětský domov zajistí včasné poskytnutí první pomoci a lékařské ošetření při případných úrazech a náhlých onemocněních jak dětí, tak zaměstnanců. V zařízení jsou potřebným předepsaným způsobem rozmístěny lékárníčky první pomoci s potřebným vybavením. Zaměstnanci i děti jsou seznámeni se zásadami poskytování první pomoci. Viditelně je také umístěn seznam telefonních čísel tísňového volání a čísel zdravotnických zařízení. Vhodné podmínky pro bezpečné a hygienické působení vytváří vhodná struktura a skladba činností, vhodně zvolený pitný a stravovací režim, užívání bezpečnostních a ochranných pomůcek, bezpečné prostředí užívaných prostor dle platných norem včetně výrazného označení nebezpečných předmětů. Psychosociální podmínky vytváří příznivé sociální klima, otevřenost, partnerství v komunikaci, vzájemná úcta, tolerance a pomoc druhému. Důležitá je potřeba respektovat dítě a jeho individualitu, přihlížet k jeho potřebám a osobním problémům. Motivovat ho, podporovat jeho spoluúčast na plánování a chodu dětského domova, hodnotit v souladu k jeho individuálním možnostem. Cílem těchto psychosociálních podmínek je všestranný prospěch dítěte a jeho ochrana před násilím a dalšími patologickými jevy.

Konkrétní kompetence dodržování bezpečnosti při zájmových činnostech dětí

Hlavním úkolem při pohybové a sportovní činnosti je naučit děti chápat podstatu aktivního odpočinku, umět aktivně odpočívat, odstraňovat únavu z přetíženého organismu, znát pravidla bezpečnosti a ochrany svého zdraví. Cílem je u dětí podporovat kladný vztah ke sportu, rozvíjet pohybové schopnosti, obratnost, rychlost, podporovat fair-play a práci v týmu.

Při všech pohybových činnostech zajišťuje pedagogický pracovník dohled po celou dobu činnosti, vydává jasné a přesné pokyny, dodržuje zásady bezpečnosti a vede k tomu i děti samotné. Při plavání nebo koupání dětí v bazénu dodržuje nejvyšší počet dětí ve skupině 8, z toho ve vodě mohou být přítomny 4 děti. Zvláštní péči věnuje neplavcům, vybaví je ochrannými plaveckými pomůckami (rukávky nebo vestou).

Je přítomen po celou dobu v prostoru plavání a v průběhu i po jeho skončení kontroluje stav dětí. Při zimních sportovních činnostech je pedagogický pracovník povinen posoudit kvalitu plochy a vytyčit mantinely, kde se bude činnost odehrávat – lyžování nebo bruslení. Vybaví děti ochrannými pomůckami zmírňujícími následky pádů (přilbami, chrániči kolen, loktů, rukavicemi). Skupina může mít nejvíce 8 členů, děti jsou rozděleny dle výkonnosti a schopností a řídí se pokyny pedagogického pracovníka. Stejná pravidla platí při jízdě na kole nebo kolečkových bruslích. Děti udržují pravidelné a dostatečné odstupy a v závěru jede zkušený lyžař nebo jezdec. Před zahájením každé činnosti je nutností zkontrolovat technický stav jízdního kola, bruslí nebo lyží. Děti musí být důkladně a srozumitelně seznámeny s pravidly prováděné činnosti.

9. Evaluace

Tento Školní vzdělávací program je výsledkem spolupráce, kooperace a vzájemné komunikace týmu pracovníků dětského domova.

Vnitřní evaluační procesy:

- individuální – každý pedagogický pracovník průběžně hodnotí vlastní pedagogickou práci, snaží se o sebereflexi své činnosti
- týmové – kolektiv pracovníků hodnotí svou činnost a její výsledky vzhledem k vytyčeným cílům jednou za měsíc v rámci pedagogické rady, na základě vzájemných konzultací a sebereflexe navrhuje společně postup pro další období
- vedení – prostřednictvím pozorování, rozhovorů, konzultací, kontrol a hospitací vedení zjišťuje a vyhodnocuje, jak jsou naplňovány vytyčené cíle, jak tedy v konečném obraze dětský domov plní své poslání

Vnější evaluační procesy:

- zpětná vazba ze získaných informací od dětí, bývalých klientů, učitelů, spolupracujících organizací, kontroly zřizovatele a ČŠI, supervize (jednou za čtvrt roku)

Časový rozsah evaluace:

- vyhodnocení každodenní pedagogické činnosti je součástí denního záznamu, týdenního plánu výchovné činnosti
- měsíční hodnocení pedagogické práce je prezentováno v měsíčním hodnocení na pedagogické radě
- supervize vedená klinickým psychologem spolupracujícím s dětským domovem se koná jednou za čtvrt roku a účastní se jí všichni pedagogičtí pracovníci
- komplexní hodnocení pedagogické činnosti rodinné skupiny podle ŠVP je prováděno pravidelně jednou ročně na konci školního roku
- všechna hodnocení se zpracovávají ředitelem do výroční zprávy dětského domova

10. Závěr

Školní vzdělávací program je veřejným dokumentem. Vydává jej ředitel zařízení a zveřejní jej na přístupném místě ve školském zařízení a v elektronické podobě ho zveřejní na webových stránkách dětského domova. K dispozici je každému k nahlédnutí, případně pořizování opisů a výpisů. Osoby odpovědné za výchovu jsou o vydání ŠVP informováni prostřednictvím webových stránek, případně při návštěvě dětského domova.

Každá rodinná skupina dostane jeden výtisk k dispozici, vychází z něj při sestavování ročních a týdenních plánů, podrobně konkretizuje formy a cíle potřeb rodinné skupiny a individuality dětí v rodinné skupině.

Ředitel zařízení seznámí prokazatelným způsobem všechny zaměstnance a děti s vydáním a obsahem Školního vzdělávacího programu.

Vzdělávací program může být průběžně doplňován a dotvářen podle specifických potřeb dětí a také ekonomických či jiných vnějších podmínek, které určují chod zařízení.

V Černé Vodě dne 9.12.2022

Mgr. Kateřina Beťáková
Ředitelka Dětského domova a Školní jídelny Černá Voda